

עלון

יושב אוהלים

לומדים לחיות תורה

פנחס תשפ"ו

אִישׁ, אֲשֶׁר-רוּחַ בּוֹ; וְסִמְכָתָ אֶת-יָדָהּ, עָלָיו ... וְנָתַתָּה מֵהָיָה, עָלָיו--לְמַעַן יִשְׁמְעוּ, כָּל-עַדְתֵּי בְנֵי יִשְׂרָאֵל". (במדבר כז, יח - כ).

ואמרו חז"ל, שציווה הקב"ה את משה: "ונתתה מהודך" ולא "את הודך", כי פני משה כפני חמה, ופני יהושע כפני לבנה. וממשיכה הגמ' שם ואומרת, שהזקנים שבאותו דור היו אומרים: "אוי לנו מאותה בושא, אוי לנו מאותה כלימה".

והיה אפשר אולי להסביר את הדבר שהם הצטערו על העובדה שבמקום שתנהיג אותם השמש, במקום שינהיג אותם משה שקורן אור בזכות עצמו, במקום שינהיג אותם מוריד התורה וגדול הנביאים שזכה לדבר עם הקב"ה פנים אל פנים, מחליף אותו תלמידו, שלמרות גדולתו נחשב כלבנה שמאירה בזכות אור החמה.

אבל, החפץ חיים מסביר זאת בצורה שונה, וכדי להבין צריך רגע להתבונן איך נבחר יהושע להיות המחליף של משה רבינו. המרגלים שנשלחו לרגל את הארץ היו אנשים חשובים, הם היו תלמידי חכמים גדולים וכיהנו בבתי הדין שמינה משה לאחר עצת יתרו.

אבל, הם לא היו שרי הרבבות - בית הדין הגבוה ביותר לפני משה, וגם לא השתייכו לזקנים.

כלומר, יהושע היה במעמד חשוב בעם, אך לא ניתן לומר שהוא היה ברום המעלה. היו חשובים וזקנים ממנו, שלכאורה היו אמורים לקבל לפניו את המינוי להנהיג את העם.

התורה לא מספרת לנו על כישרון מיוחד שהיה ליהושע, על חכמה בולטת או תכונה אחרת ששמה אותו מעל כל אותם. אז למה באמת נבחר יהושע?

המדרש אומר, שהוא נבחר כיוון ששימש את משה רבינו, כיוון שלא מש מתוך אוהלה של תורה. דווקא בגלל שהוא שם את עצמו כלבנה בפני החמה, בגלל שהוא היה מוכן לקבל את האור שמשה רבינו משפיע, בגלל שהוא דבק בו ובתורתו, והשקיע את כל כוחותיו כדי ללמוד כל מה שיכל ממשה, דווקא בגלל זה הוא נבחר להיות מחליפו.

סיפר החפץ חיים מעשה בסוחר יהלומים עשיר וגדול, שהחליט לנסוע למדינות הים למקום חציבת היהלומים במכרות. הוא חשב לעצמו, למה לשלם את דמי התיווך על כל הידיים שעוברים היהלומים מהמכרות ועד שמגיעים אליי? אם אלך לשם בעצמי, אוכל לבחור את הסחורה הטובה, לשלם עליה הרבה פחות ולהרוויח הרבה יותר כאשר אניע חזרה.

מסע כזה היה עתיד להימשך חודשים ארוכים, ומלווה בתנאי דרך קשים. לכן חיפש הסוחר בין בני עירו אדם נאמן שיסכים להתלוות אליו ולעזור במה שיצטרך לו לאורך הדרך. החל הסוחר לחפש איש המתאים למשימה, אך ראה שאף אחד לא מעוניין להתלוות אליו למסע. למרות שהציע שכר הגון על החודשים הרבים שהמלווה יאלץ לשהות רחוק מהבית.

לבסוף, מצא הסוחר אדם אחד שנענה להצעתו, הוא היה אדם נאמן שהסוחר יכל לסמוך עליו, וביחד הם יצאו למסע הארוך אל עבר מכרות היהלומים.

במהלך המסע, אותו אדם היה צמוד כל הזמן לסוחר הגדול וצפה בו. הוא ראה כיצד הסוחר בוחן את היהלומים באור, כיצד הוא מבחין בין אבן אמיתית למזויפת, וכיצד הוא מנהל את המשא ומתן. וחופץ ממה שהוא הצליח להבחין לבד, נוצרו ביניהם קשרי ידידות והסוחר גם שיתף אותו ברזי המקצוע ובנסיון הרב שצבר לאורך השנים.

עם השכר שהוא קיבל על הליווי, החל אותו אדם תוך כדי המסע לנסות את מזלו ולסחור מעט בעצמו, הסוחר הגדול היה לו שם לעזר, כיוון אותו ונתן לו את עצתו ותבונותיו על כל עסקה שביצע.

כעבור מספר חודשים, כאשר חזרו השניים לעיר מגוריהם, המלווה כבר היה סוחר יהלומים מוצלח בזכות עצמו. הוא פתח חנות משלו, שכמובן לא התחרתה בסוחר הגדול, אבל סיפקה לו פרנסה מכובדת ביותר. כשראו בני העיר את עושרו של המשרת הפשוט, הם התמלאו בצער וחרטה.

בפרשתנו מורה הקב"ה למשה רבינו למנות את יהושע למנהיג העם תחתיו, ואומר לו: "קח-לָךְ אֶת-יְהוֹשֻׁעַ בֶּן-נֵון

העלון יוצא לאור לעילוי נשמת יעקב זאב בן צבי ז"ל

העלון השבוע
הוקדש:

לעילוי נשמת:

בנימין בן שמעון ז"ל, שרה בת אנשל ז"ל אסתר
הינדא בת יהודה לייב ז"ל, אליהו בן ישראל ז"ל,
צביה בת ישראל ז"ל, ברוך ברכני בן רחל ז"ל.

לרפואת:

בן-ציון בן דבורה,
אברהם צבי בן שרה,
בנימין בן אלישבע.

בא גם אתה להיות שותף בהפצת
העלון ותזכה את יקירך:
4663MR@GMAIL.COM

המשך המאמר - המסע ליהלום

עתיד הקב"ה לעשות שבע חופות לכל צדיק וכל אחד ואחד נכוה מחופות של חבירו, למה כל אחד יכוה מחופתו של חבירו? כיון שהוא רואה כמה הוא יכל להשיג, כמה הוא יכל לצמוח וכמה הוא הפסיד כשלא השקיע מספיק על מנת לדאוג לעולם הבא שלו.

כאשר חזר הסוחר הגדול עם עוזרו מהמסע וראו בני העיר כמה למד וגדל אותו עוזר מעצם שימושיו את הסוחר, והצטערו על כך אמרו להם חכמי העיר: "אם אתם מקנאים בסוחר הגדול, הרי זו שטות, כי מעולם לא היו לכם את הכישורונות או ההון העצום שלו. אבל על המשרת הזה יש לכם את כל הסיבות שבעולם להצטער. הוא היה אדם פשוט בדיוק כמוכם, ואם רק הייתם מסכימים לעזוב מעט את הנוחות שלכם, להתלוות לסוחר ולשמש אותו, בדיוק כמוהו גם אתם הייתם לומדים את המקצוע וזוכים להנאה שהוא נהנה כעת".

וזה מה שמסביר החפץ חיים גם בבושה ובכלימה שהרגישו הזקנים בדורו של משה. כי תחושת הבושה היא לאו דווקא בושה מפני מעשים שאינם מהוגנים, אלא, לפעמים האדם חש בושה כאשר הוא עומד בפני מישהו שגדול ממנו בדרגה, ברמה כזאת שהוא לא מרגיש ראוי לעמוד מולו. והכלימה, היא כשהאדם נכלם מדבר שהוא פשע בעצמו במעשיו המקולקלים, או שלא השיג את אותה המעלה שהיה יכול להשיג, בעצלותו.

הבושה שהרגישו הזקנים הייתה מגודל רוממותו של משה, שהיה מרומם במדרגתו הרבה מעבר לדרגתם. אבל מפני יהושע, שהיה קרוב למדרגתם וזכה להאיר פניו כפני לבנה על ידי שימושיו, ששימש את משה רבנו, ולא מש מתוך אוהלה של תורה, מפניו היו נכלמים. הם נכלמו כי גם הם היו יכולים לזכות במדרגות שיהושע הגיע אליהן, אם רק היו משקיעים, עמלים בתורה ודבקים במשה רבינו היו גם הם זוכים לגדולה של להאיר כאור הלבנה.

וסיפר ר' לייב, בנו של החפץ חיים, כי אביו סיפר לו את המשל על הסוחר ואת הפירוש על בושתם וכלימתם של זקני דור המדבר ואמר: "יש לך כשרונות גדולים, אבל אתה תיראה שלא תמיד בעלי הכשרונות הגדולים בישיבה יצמחו להיות גדולה הדור, אלא רק אלו שיעמלו בלימוד התורה, הם שיזכו ליהנות מפירותיה. כי את הרוח חכמה שהייתה ליהושע כל אחד יכול להשיג ביגיעה".

שמוך על קשר

יושב אוהלים
לומדים לחיות תורה

להזמנת שיחות וקבלת תכנים נוספים:

מייל: 4663MR@GMAIL.COM

קו התוכן: 0733-578-562

שלוחה 1 - שיחות
שלוחה 2 - מסד קצר
שלוחה 9 - השארת הודעה

חפשו את הרב מנחם ריביץ גם ב:

על מנת לוודא שאתה לא מפספס כלום,
מומלץ להירשם לרשימת התפוצה.

שמוך אצלך

היהלום והגרפיט* - שניהם
עשויים מאותו חומר.
ההבדל ביניהם הוא בתהליך
שהם עוברים.

*החומר השמוך שאיתו ממלאים עפרונות

**הירשם לרשימת התפוצה
והעלון יגיע ישירות לתיבת
המייל שלך:**

4663MR@GMAIL.COM

